

80 m PUSKADIPOLI

Rauno OH3FR

Esitys OH2AP syysleirillä 16.9.2023

Kuva © Rauno Kuusisto

Suunnitteluperuste

- 80 m kotimaan yhteyksiä varten
- Mahtuu pieneen tilaan
- Pinta-aalto- ja avaruusaaltoyhteydet, erityisesti NVIS mahdollisia
- Resonanssikohta säädettävissä asennustavasta riippumatta koko bandille
- Yksinkertainen ja ”puskakelpoinen” rakenne
- Tarvikkeet ovat helposti hankittavissa
- Helppo pystyttää ja purkaa

Käytetyt suunnittelutyökalut

- Antennin suunnittelusivusto
  - https://k7mem.com/Ant_Short_Dipole.html
- Induktanssin laskentaohjelma
  - <https://www.hamwaves.com/coil/en/index.html#input>
- Osista:
  - Suurin osa materiaalista on rautakauppatavaraa
  - Toroidit löytyvät kotimaasta Farnell:lta vaikka Partcon tai Elektrolinnan kautta, kannattaa kokeilla myös Reichelt:ia Saksassa
  - Koaksiaalikaapelia ja liittimiä saa monista radiotarvikkeita ja komponentteja myyvistä liikkeistä

Tulos

- Lyhennetty, induktiivisesti kuormitettu dipoli
- Ripustuspisteet syöttökohdassa, kuormituskeloissa ja antennin päissä
- Antennilankojen loppupäässä on 145 cm taittovaraa, jolla viritys tehdään
- Viritystä varten on molemmissa päissä 1,5mm akryylilevystä tehdyt liukukappaleet
- Suojattu sadevedeltä
- Kuvat jäljempänä esityksessä valaisevat rakennetta tarkemmin
- **HUOM!** Koska kyseessä on alimittainen antenni, jää sen vahvistus pieneksi. Se ei ole tavallisen dipolin veroinen, vaan asennustavasta riippuen 5 – 8 dB sitä heikompi.

Antennin rakenne

Tässä on kuvattu vain toinen puolisko

haaran koko pituus on 823 cm
(n. 40% $\lambda/2$ antennin mitoista)

145 cm taitettava
viritysosaa

ulkolanka 402 cm
(+145cm!)

Antennilankojen
kiinnityspisteiden
väli kuormakelassa
on 23 cm

Sisempi lanka
253 cm

Syöttöpiste ja
virtabaluni

kiinnitys- ja
viritysosaa tukinaru
> 200 cm

Induktanssi 41,5 μH

Kelassa on 65 kierrosta
ulkohalkaisijaltaan 3 mm
sähköjohtoa

Kiinnityspisteiden väli 230 mm

Rungon halkaisija
44 mm

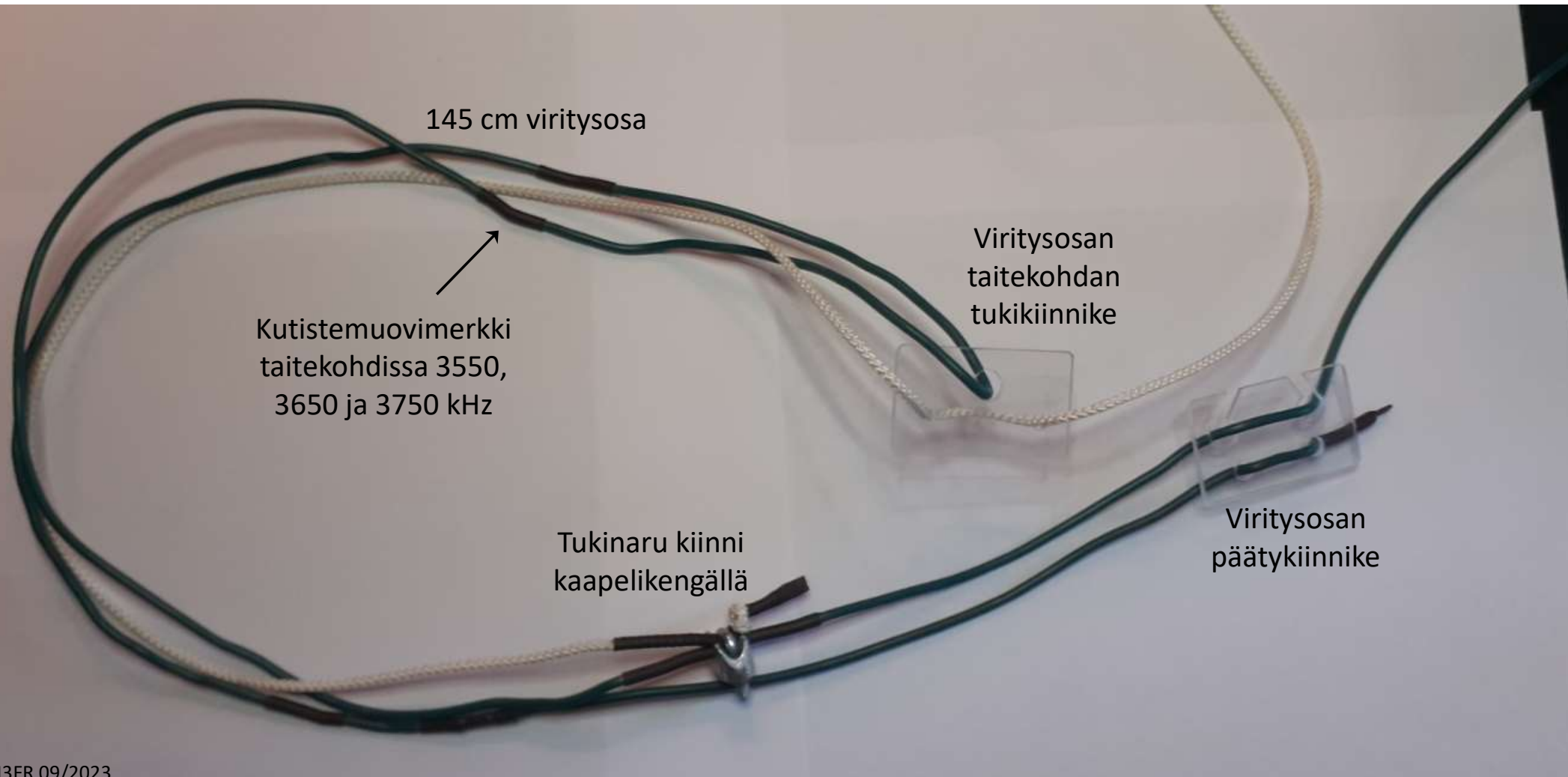
Kelan pituus 195 mm

Rungon pituus 250 mm

Pidennyskelat

Ulompi antennilanka

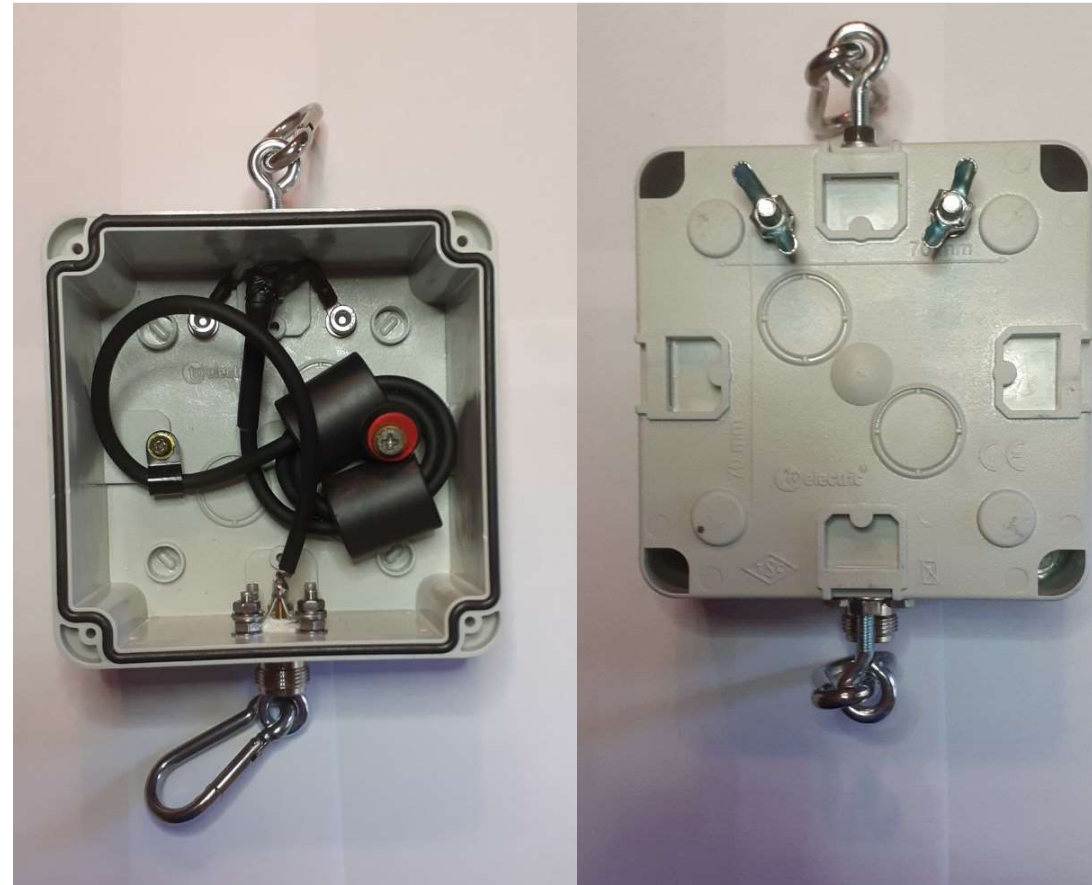
SYÖTTÖPISTE

- KYTKENNÄT

- Vesitiivis sähköboxi
- N-liitin koaksiaalikaapelille
- Nostolenkki ylhäällä ja syöttökaapelin vesilenkin kiinnike alhaalla
- Antennilankojen siipimutterikiinnitys takana

- BALUN

- Tässä rakennelmassa on kaksi Laird 28B1020-100 ferriittirengasta asetettuna kaksireikäiseksi sydämeiksi.
- Kolme kierrosta RG58 molempien ferriittien läpi.
- Impedanssi 80m:llä on n. $400\Omega + j1000\Omega$ eli hyvin riittävä virtabalunille.

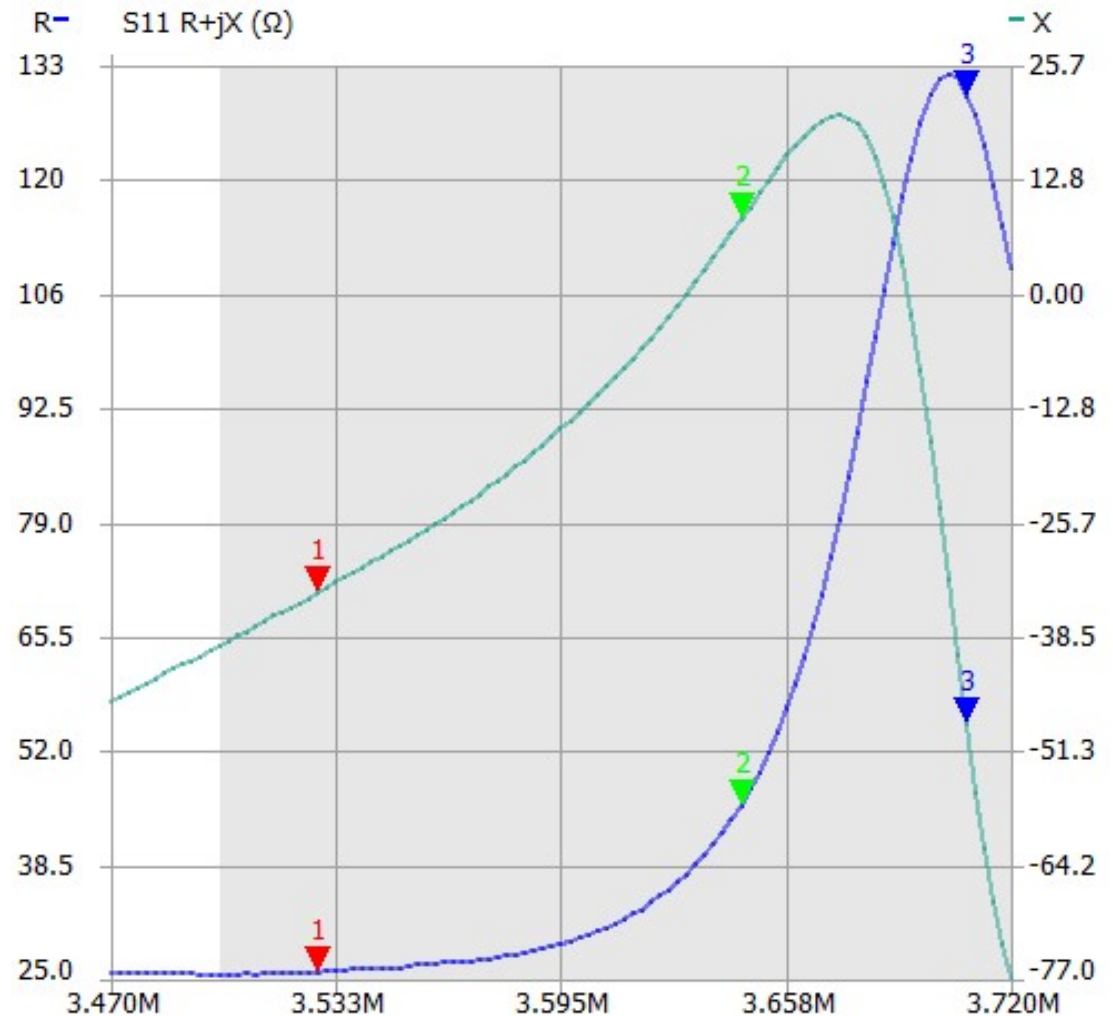
INV-V S11 R+jX

Antennin impedanssi tässä mittaustilanteessa (sijoitus, korkeus ja muoto) on viereisessä kuvassa.

Parhaassa SWR-tilanteessa antennin resistiivinen kuorma on kokolailla 50Ω , mutta reaktiivinen osa on n. 10Ω induktiivisen puolella.

Hyvin pian parhaan virityskohdan yläpuolella reaktanssi ponnahtaa runsaasti kapasitiiviseksi ja resistiivisyys kasvaa huomattavasti myös.

Antennilla on luonnollinen resonanssi kaksinkertaisella taajuudella. Se ei kuitenkaan ole kummoinenkaan antenni 40m:llä.

INV-V S11 SWR

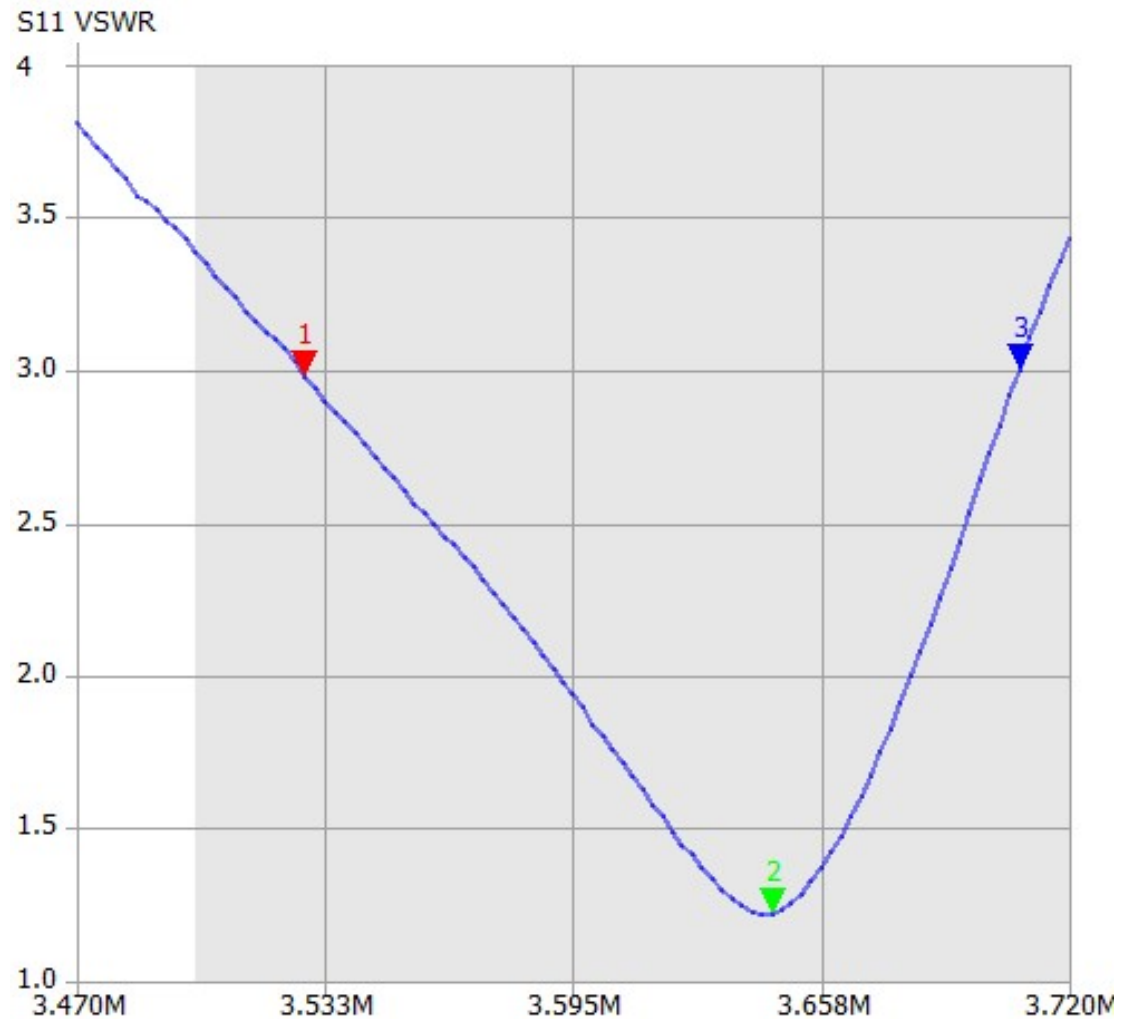
SWR on alle 1.3:1 koko bandilla

SWR 2:1 kaistanleveys on n. 2,5% (+30/-60 kHz)

SWR 3:1 kaistanleveys on n 5% (+60/-120 kHz)

Antenni on lievästi "alipäästöinen" eli taajuutta alaspäin mentäessä SWR kasvaa loivemmin kuin ylöspäin mennessä.

Jokusen kymmenen kHz päässä parhaasta virityskohdasta molempiin suuntiin rigin automaattivirin helpottaa lähettimen oloa.

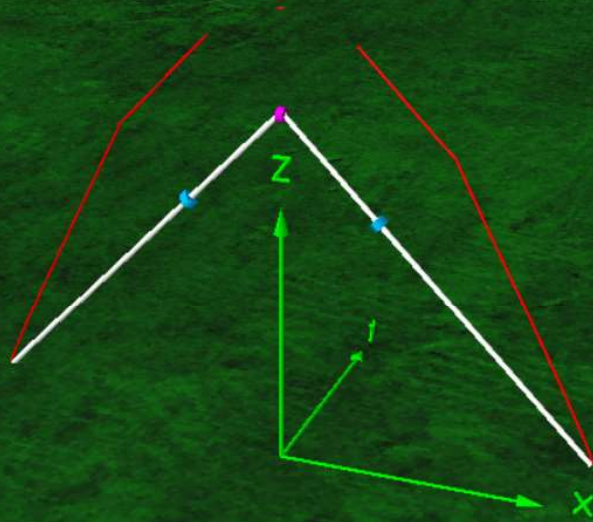
Rakenne, Inv-V

3.5 Mhz
Axis 5 mtr
Theta 48 Phi 293
< zoom >
Ident Res
Rotc Col
 Rel.rad.
Axis
 Ground
 Surfaces
Structure
Hide patt.
Ver-gain

Quality
FPS Tri's
3266

Virrat

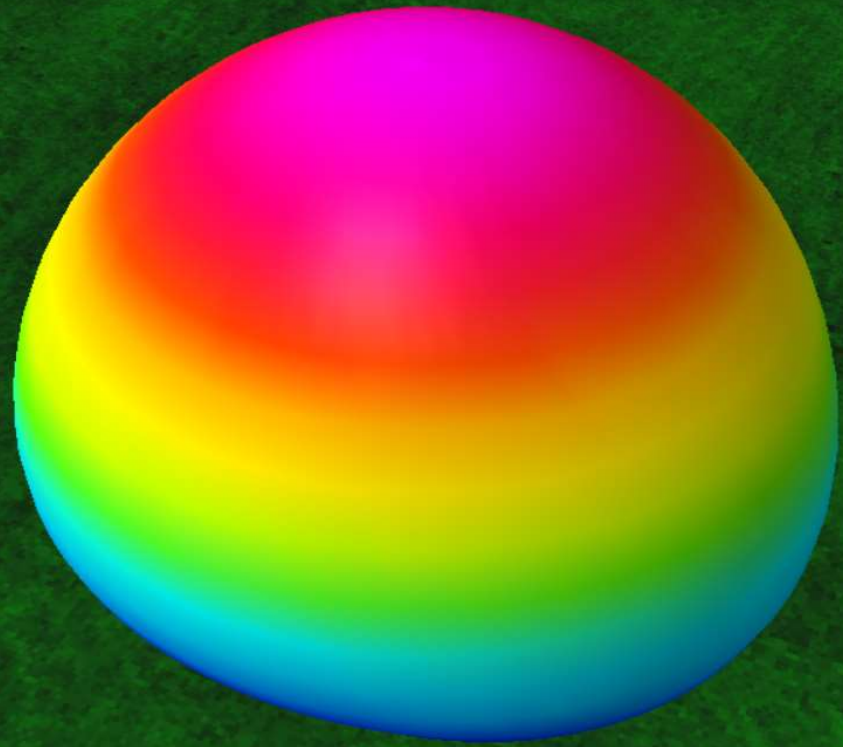

3.5 Mhz
Axis 5 mtr
Theta 67 Phi 291
< zoom >
Ident Res
Rotc Col
 True rad.
Axis
 Ground
 Surfaces
Currents
Hide patt.
Tot-gain
Magnitud
Log-factor

Quality
FPS Tri's
5890

dB
-4
-4.2
-4.4
-4.6
-4.9
-5.1
-5.4
-5.8
-6.1
-6.5
-6.9
-7.4
-8
-8.8
-9.7
-11
-24

Vahvistus

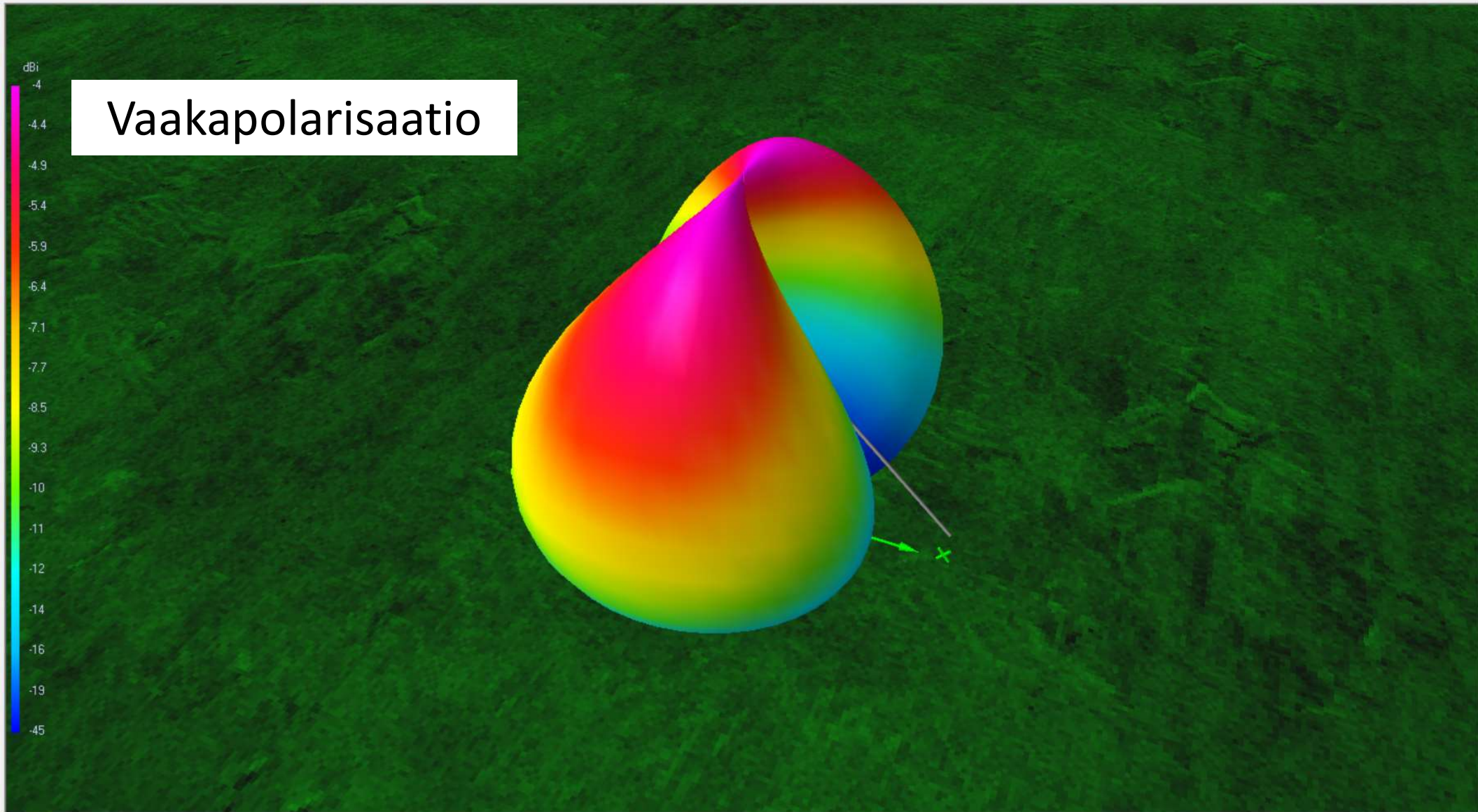

3.5 Mhz
Axis 5 mtr
Theta 48 Phi 293
zoom >
Ident Res
Rotc Col
 Rel.rad.
Axis
 Ground
 Surfaces
Structure
Multi-colo
Tot-gain

ARRL style
Magnitux

Quality
FPS Tri's
5858

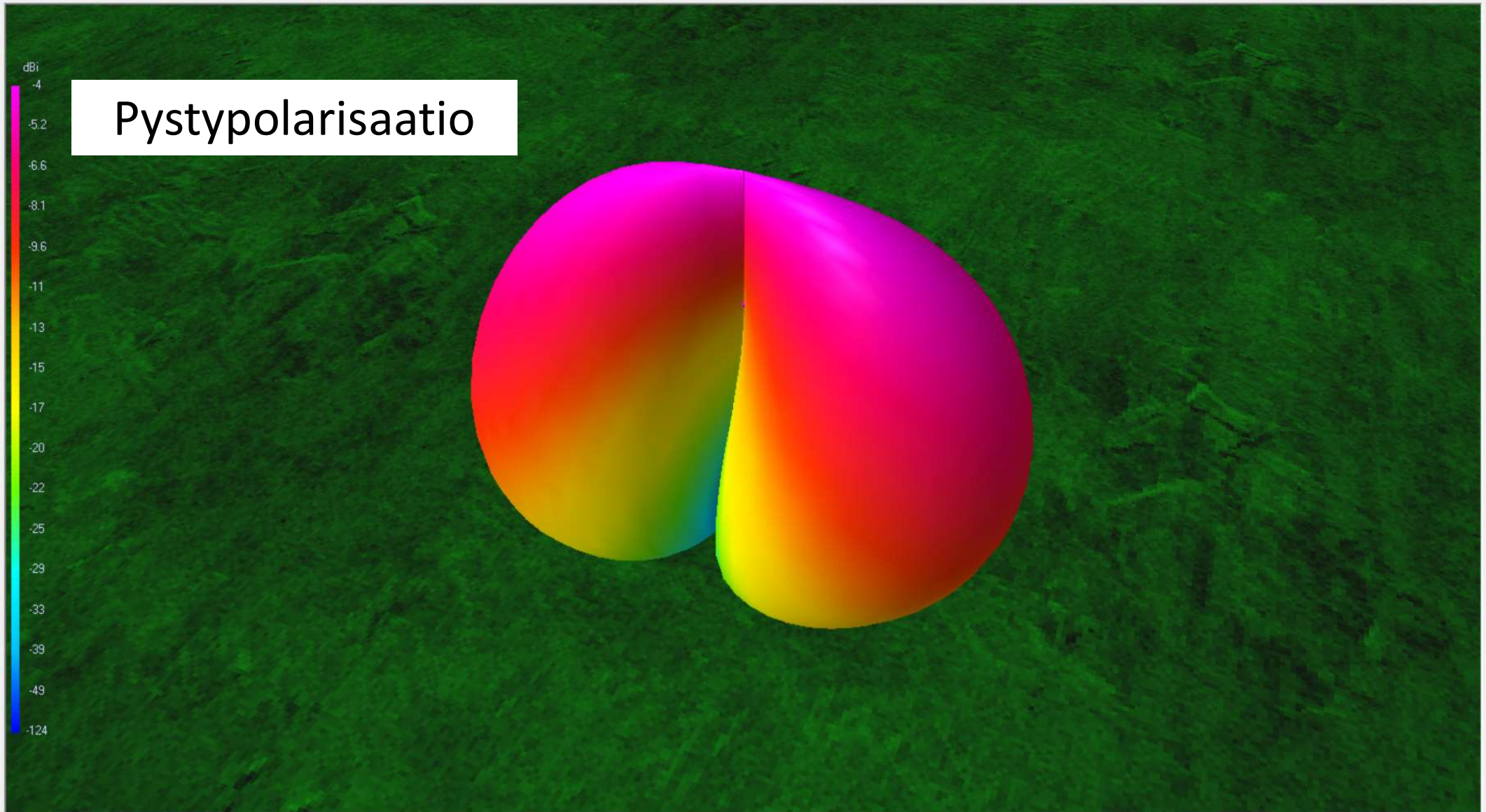
Vaakapolarisaatio

3.5 Mhz
Axis 5 mtr
Theta 48 Phi 293
< zoom >
Ident Res
Rotc Col
 Rel.rad.
 Axis
 Ground
 Surfaces
Structure
Multi-colo
Hor-gain
 ARRL style
Magnitud

Quality
< >
FPS Tri's
5858

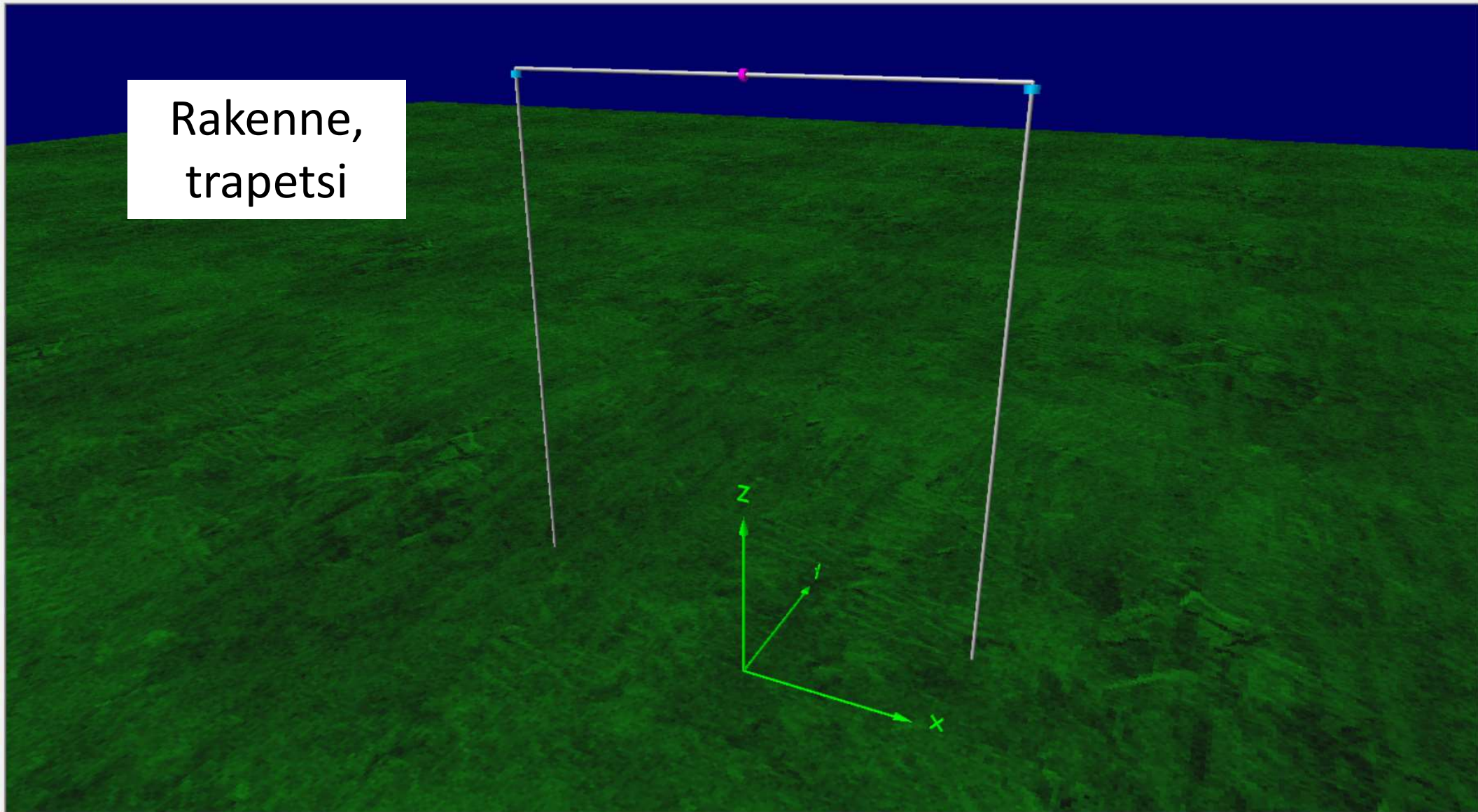
Pystypolarisaatio

3.5 Mhz
Axis 5 mtr
Theta Phi
48 293
< zoom >
Ident Res
Rotc Col
 Rel.rad.
 Axis
 Ground
 Surfaces
Structure
Multi-colo
Ver-gain
 ARRL style
Magnitud

Quality
FPS Tri's
5858

Rakenne,
trapetsi

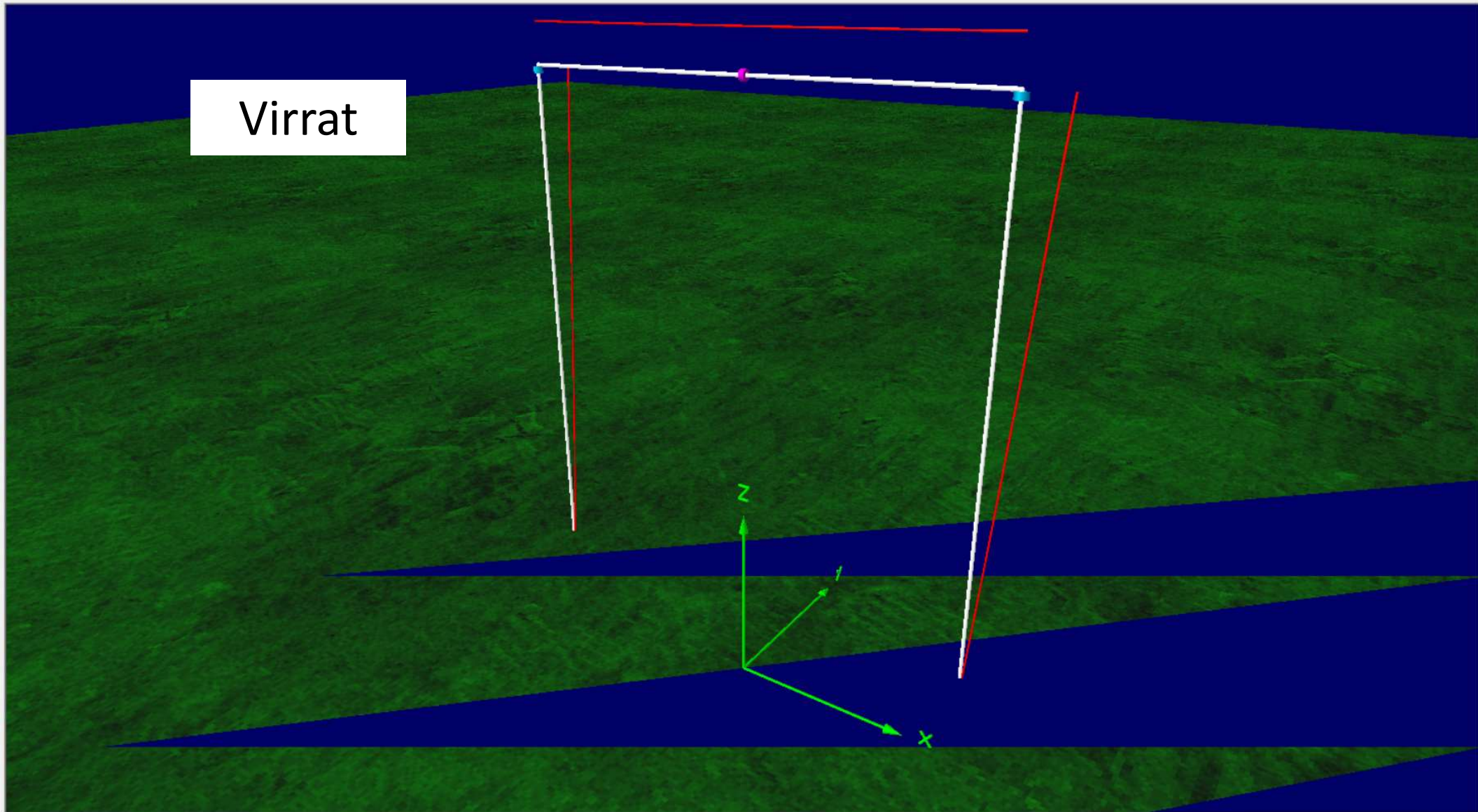

14.2 Mhz
Axis 2 mtr
Theta Phi
68 296
< zoom >
Ident Res
Rotc Col
 True rad.
Structure ▾
Hide patt. ▾
E-(z) fld ▾

Quality
FPS Tri's
1042

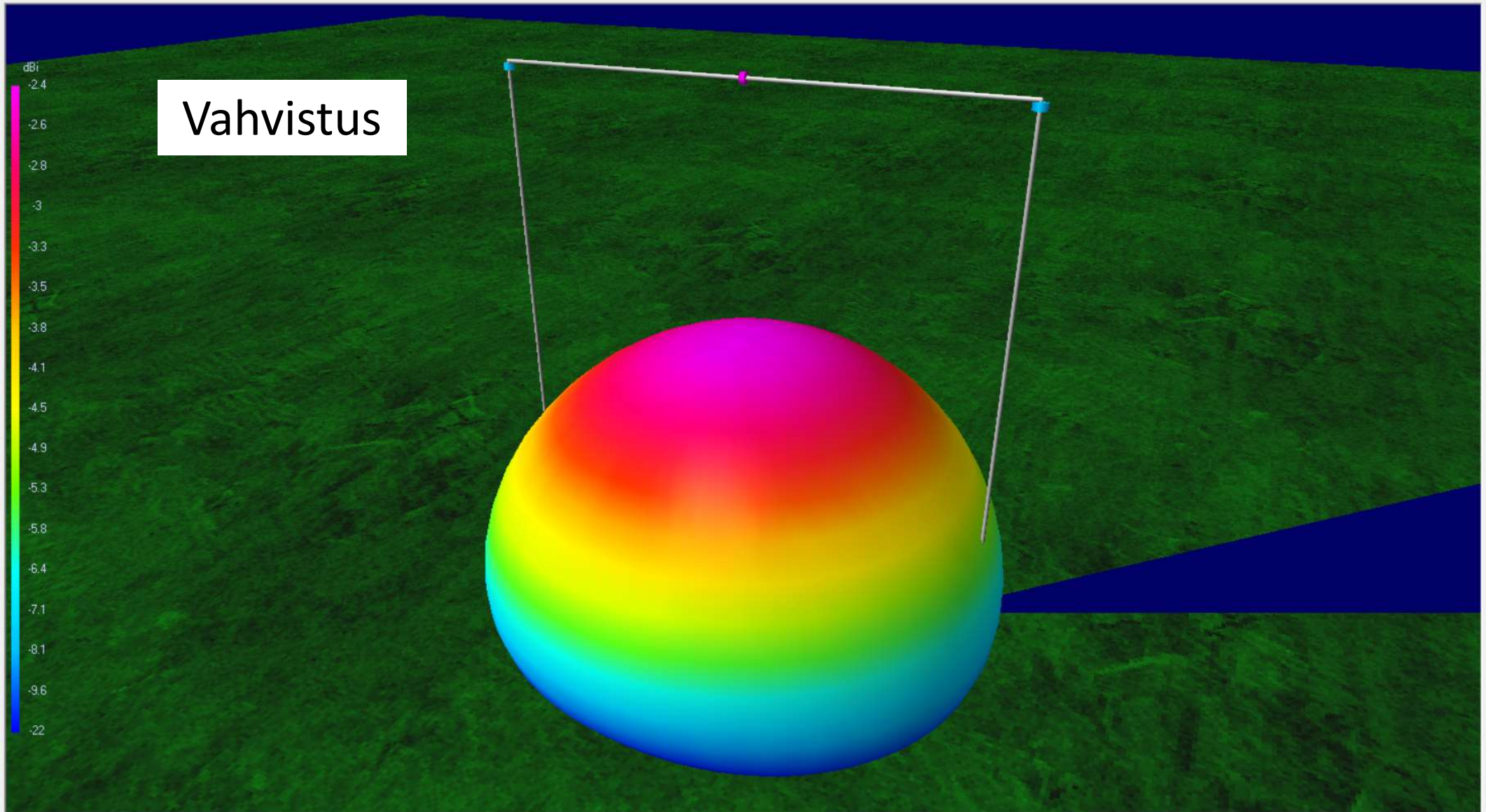
Virrat

3.6 Mhz
Axis 2 mtr
Theta 67 Phi 304
< zoom >
Ident Res
Rotc Col
 True rad.
Axis
 Ground
 Surfaces
Currents
Hide patt.
Tot-gain
Magnitud
Log-factor

Quality
FPS 5922
Tri's

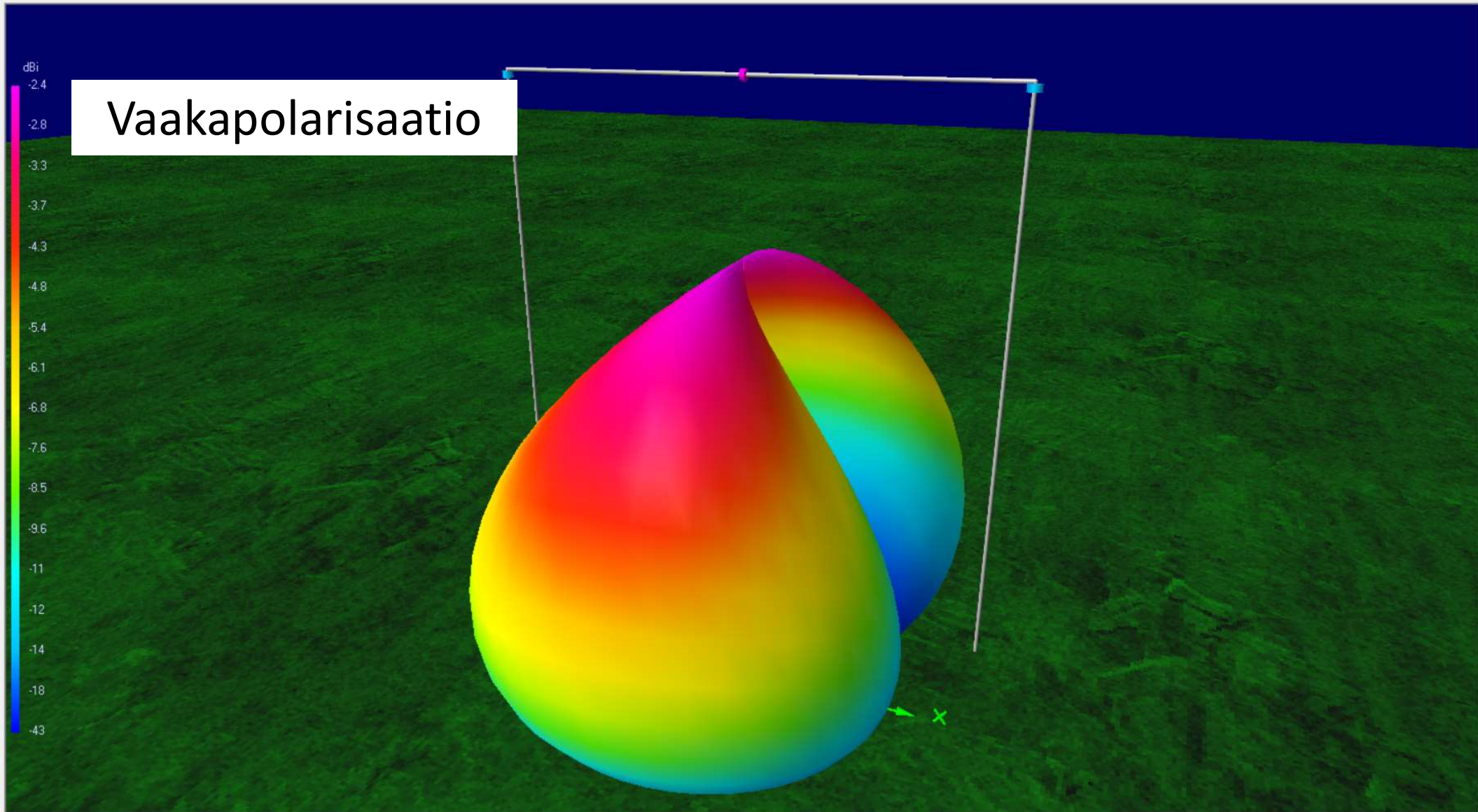
Vahvistus

3.6 Mhz
Axis 2 mtr
Theta Phi
63 296
zoom >
Ident Res
Rotc Col
 True rad.
Axis
 Ground
 Surfaces
Structure
Multi-colo
Tot-gain
 ARRL style
Magnitur

Quality
FPS Tri's
5858

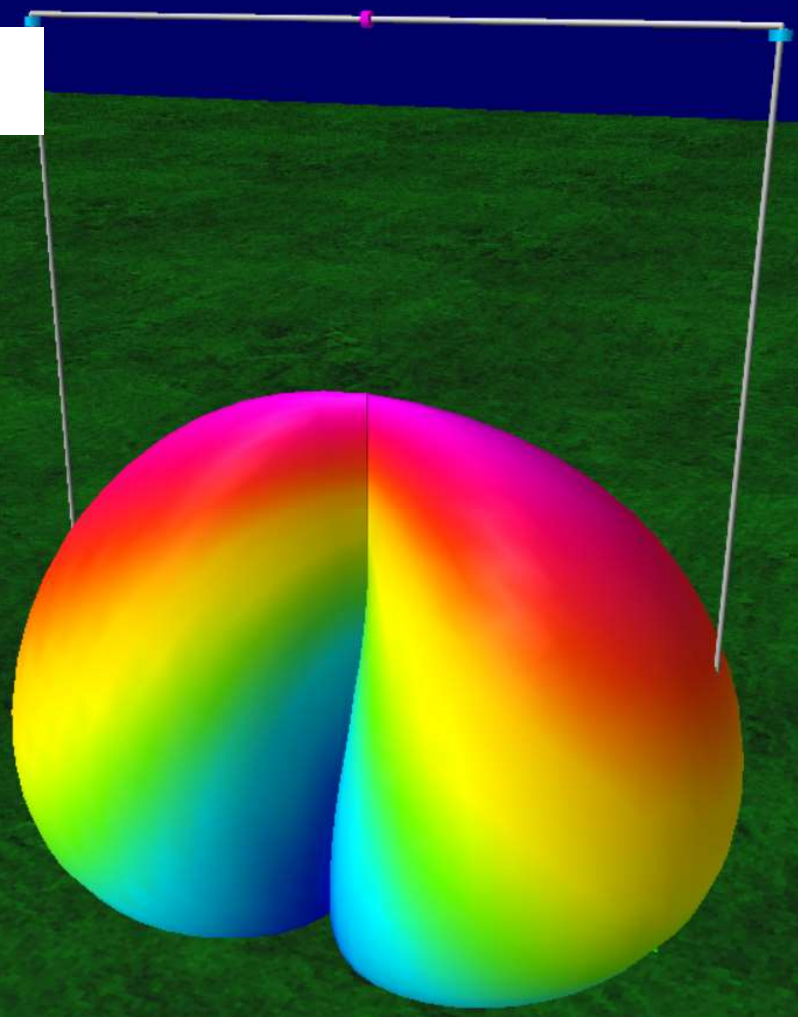
Vaakapolarisaatio

3.6 Mhz
Axis 2 mtr
Theta 68 Phi 293
zoom
Ident Res
Rotc Col
 True rad.
Axis
 Ground
 Surfaces
Structure
Multi-colo
Hor-gain
 ARRL style
Magnitud

Quality
FPS Tri's
5858

Pystypolarisaatio

3.6 Mhz
Axis 2 mtr
Theta 69 Phi 293
< zoom >
Ident Res
Rotc Col
 True rad.
Axis
 Ground
 Surfaces
Structure
Multi-colo
Ver-gain
 ARRL style
Magnitud

Quality
< >
FPS Tri's
5858

Kokemuksia

- Kokeiltiin kolmena yönä kolmella eri antennilla WSPR:llä välillä 11.9. – 15.9.2023 kunakin yönä 10 h välillä 2200 – 0800 SA. Tulokset viereisessä taulukossa. 12.-13.9 oli aurorakeli, joka tehokkaasti sotkee WSPR-signaalit, joten sen yön tulokset hylättiin ja koe piti toistaa seuraavana yönä. Radiokeli siis muuttui kesken testiajojen aikana, joten tulosten vertailukelpoisuus ei ole kovin hyvä.
- Aikalailla samankaltaisia kaikki kolme antennia. Tilastollisesti merkittäviä eroja ei ole luotettavasti osoitettavissa. Parempi mittari olisi keskimääräinen S/N-suhde kullakin antennilla sekä kaikkien ilmaisujen kokonaismäärät. Tämä testi jää tehtäväksi myöhemmin. Ks lisäksi seuraavan sivun kuva.
- Saattaa olla, että eri kuulijoiden lukumäärä antaa vihjeen antennien vahvistuksen eroista. Joka tapauksessa jonkinlainen vihje siitä näkyy myös tämän kokeen tuloksissa.
- Pohjakohinataso on mitattu aamulla n. klo 08. Arvot on katsottu kaikilla antennilla ja niistä on laskettu antennikohtainen keskiarvo. Se kertoo jotain antennien vahvistuksesta sekä niiden siedosta paikallisille häiriöille.
- Antenni on kohtuullisen helppo rakentaa ja purkaa ja myös asettaa vireeseen, kun oikeat mitat on virityspätkiin merkitty.
- Antenni toimii yhteyden muodostamisen suhteen kuten suunniteltiin.
- Antennia voi hyvin käyttää kotimaan puskaoperoinnissa ja paikoissa, joihin täysipitkä antenni ei mahdu, mutta DX-metsästyksen siitä ei välttämättä ole.

	Pohjakohina (dBm/BW200)	Kuultuja eri asemia (kpl)	Eri kuulijoita (kpl)
60 m vaakalooppi, h=6m (11.- 12.9)	-103	71	76
Puskadipoli Inv-V (13.- 14.9)	-106	77	49
Magneetti- looppi (14.- 15.9)	-110	72	38

